

Oponentský posudek doktorské disertační práce

„Možnosti ošetření cervikálních defektů“.

Autor práce : MUDr. Adel El- Lababidi

Cílem autora bylo přispět k řešení problematiky volby výplňových materiálů pro ošetření defektů v oblasti krčku zubu v rovině experimentální i klinické. Předložená disertace má 110 stran včetně 52 obrázků, 27 tabulek a 17 grafů. Je doplněna 2 přílohami, které poskytují informace o způsobu vedení dokumentace klinické části studie. Seznam použité literatury je velmi bohatý a svědčí o systematickém prostudování zvoleného tématu.

Problematiku cervikálních defektů jak kariézního tak nekariézního původu je možno považovat do jisté míry za trvalý problém konzervační stomatologie právě vzhledem k obtížnosti řešení, určení etiologie a proměn vyplývajících z technického pokroku ve vývoji výplňových materiálů. Autor si tedy vytýčil řešit úkol nelehký, ale aktuální a potřebný.

V úvodu a 1. kapitole autor uvádí definice patologických lézí vyskytujících se v oblasti zubního krčku a zabývá se podrobně historickým přehledem teoretických možností jejich etiologie. Velmi detailně a názorně zpracovává současné názory včetně významu hlavních a doplňujících faktorů podílejících se na vzniku léze, což podtrhuje složitost celé problematiky.

Ve 2. kapitole jsou rozebírány klinické aspekty problematiky cervikálních defektů. Ke klinickým projevům vedle klinického obrazu a subjektivních příznaků přiřazuje autor i obtíže preparace a vypracování výplně (nesnadný přístup, obtížné zachování suchého pole), což jsou spíše charakteristiky negativně ovlivňující kvalitu ošetření. V další části textu zpracovává údaje o hodnocení nejčastěji používaných výplňových materiálů a různých adhezivních systémů. Definuje rovněž problémy při určování etiologických faktorů a uvádí obecnou úspěšnost ošetření v závislosti na volbě výplňové hmoty a to velmi přehledně a důkladně.

V experimentální části práce je třeba ocenit pečlivé a přesné stanovení parametrů a kritérií experimentu. Použitá metodika odpovídá cílům studie a tím je porovnání úspěšnosti výplní z konvenčního kompozitního materiálu (Tetric Ceram), nízkoviskozního kompozitního materiálu (Tetric Flow) a sklopolyalkenátového cementu (Kavitan). Věrohodnost naměřených hodnot je podpořena použitím metodiky dvou nezávislých hodnocení. Výsledky jsou interpretovány v souladu se současnými poznatky.

Cíle klinické části studie jsou formulovány obdobně jako u části experimentální. Tvorba klinického souboru a jeho dělení do dvou základních skupin – na léze kariogenní a nekariogenní je logické a vhodné. Dále byl soubor pacientů dělen podle pohlaví, je uvedeno

věkové rozpětí ošetřovaných jedinců a podíl různých typů zubů s ošetřovanými cervikálními defekty. Ošetření vždy probíhalo v souladu s výrobcem doporučenými pracovními postupy. Hodnocení výsledků se opírá o přesně formulovaná kritéria uvedená v přehledné tabulce. Kvalita výplní byla kontrolována ve vhodných časových intervalech a po dostatečně dlouhou dobu. Použitá metodika tvorby souboru, způsobu ošetření a zpracování výsledků včetně statistického zcela vyhovuje požadavkům kladeným na klinickou studii a stanoveným cílům. Výsledky experimentu „in vitro“ a klinické studie nejsou v rozporu . Potvrzují a doplňují současné poznatky o vhodnosti alternativní volby ošetření cervikálních lézí a současně potvrzují potřebnost velmi uvážlivého výběru výplňového materiálu v závislosti na pravděpodobné etiologii a charakteru léze.

V diskuzi autor zdůrazňuje , že úspěšnost ošetření závisí na pečlivém rozboru a zohlednění celé řady faktorů etiologických, lokálních a estetických. Záleží však také nemalou měrou na výběru nejvhodnější výplňové hmoty a na konkrétních možnostech jejího dokonalého zpracování při zhotovování výplně. Autora bych se chtěla otázat zda pozoroval nějaký vztah mezi úspěšností ošetření, resp. retencí výplně a věkem pacientů.

Přínos předložené disertace spatřuji v přesvědčivém , pečlivém a důkladném způsobu zpracování zvoleného tématu. Závěry doplňují současné znalosti a poskytují potřebné výstupy pro praxi. Vytýčené cíle studie byly splněny.

Rozsah práce , její členění, přehledné zpracování dat , výtečná obrazová a grafická dokumentace a velmi dobrá jazyková úroveň prokazují autorovu způsobilost k samostatné vědecké práci a odpovídají podmínkám stanoveným pro doktorské disertační práce.

Vzhledem k těmto skutečnostem doporučuji doktorandskou disertační práci MUDr Adel El-Lababidi „ Možnosti ošetření cervikálních defektů“ k obhajobě.

Dne 23. ledna 2009

Doc.MUDr. Sylvia Fialová, CSc